

8 Hrnčířství

Většina svrateckých obyvatel se až do konce 19. století živila hrnčířstvím, hlína byla kopána v obecním lese. V roce 1856 bylo uvedeno, že 36 svrateckých hrnčířů vyrobilo zboží za 11 000 zlatých, v místě bylo 70 hrnčířských pecí a přes 90 kruhů. Na panelu naučné stezky najdi úsloví, ze kterého se dozvíš, proč je Svatka nejchytřejším městem v Čechách. Zapsáním jednoho slova z úsloví, co totiž hrnčíři odtud odvezli, zjistíš i poslední písmeno tajenky.

R   B

Po cestě se stavte na něco dobrého do:
Kavárna JAKO DOMA, Cukrárna Na Růžku, Pekárna Borová

Na jídlo se můžete zastavit do:
Restaurace U Berušky, Restaurace U Šillerů, Krušovická restaurace

Kam se podívat:
Městské muzeum a galerie Svatka, Naučné stezky ve Svatce, Lovecký zámek Karlštejn

TAJENKA

Pokud jsi postupoval správně a písmena dobře poskládal, dozvíš se, jak se říkalo hrncům ze Svatky.

Vyplněnou hrací kartu odevzdej v turistickém informačním centru Svatka na adrese Palackého 30 (budova městského úřadu), kde na tebe čeká odměna.

Jméno a příjmení:

.....

E-mail:

.....

Bydliště:

.....

Putování městy Koruny Vysočiny

Putování s Houbařem

Svatkou

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Putování městy Koruny Vysočiny bylo vytvořeno v rámci projektu Marketingové aktivity Koruny Vysočiny, realizovaného za přispění prostředků státního rozpočtu České republiky z programu Ministerstva pro místní rozvoj.

Koruna Vysočiny

Milý cestovateli,

zavítal jsi do Svratky, malého města na historické hranici Čech a Moravy. Tvým průvodcem bude Houbař, který symbolizuje okolní hluboké lesy. Vydej se s ním po městečku, seznam se s jeho zájmovostmi a při tom zkus vyluštit tajenku, která skrývá slovo, které souvisí s jedním řemeslem, díky němuž byla Svratka ve své době známá po celém království. Trasa, kterou s Houbařem projdeš, je dlouhá 2,5 km a strávíš na ní necelou hodinu.

1 Náměstí 9. května

Náměstí 9. května vzniklo po roce 1945 na místě tří vybombardovaných domů. Vzniklý prostor byl postupně upraven a nazván náměstí 9. května. Část je využívána jako autobusové nádraží a část se stala centrem Svratky s obchody a kašnou, kterou zdobí právě Houbař. Z autobusového nádraží odjíždí autobusy do mnoha směrů. Jak se jmenuje 14 km vzdálené město, které bývalo v minulosti okresním městem i pro Svratku?

L   O

2 Račana

Čtvrť Račana vznikla v 18. století pod náměstím při potoku, který přitéká od Svratouchu, jako čtvrť drobných chalupníků a řemeslníků. Dodnes se z ní zachovalo několik roubených domů a svůj název dostala podle raků, kteří se v hojném počtu vyskytovali v potoce, který tudy stále protéká. S pomocí nápovědy na panelu naučné stezky zapiš název tohoto potoka.

Ř   Č

3 Kostel a zvonice

Nejstarší částí Svratky je bezesporu areál kostela a fary. Kostel sv. Jana Křtitele pochází již ze 13. století a první zmínka o něm i o Svratce se váže k roku 1350. Ve zvonici jsou zavěšeny tři zvony a šťastnou shodou náhod se zachoval ten nejstarší z roku 1480. Jak se jmenuje tento zvon, který nese stejné jméno jako matka Ježíše Krista?

M

4 Náměstí Národního povstání

Jádrem původního městečka je dnešní náměstí Národního povstání. Historii náměstí připomíná především památkově chráněný dům č. p. 23, také socha sv. Václava nebo kašna. Na budově s č. p. 85 jsou dvě pamětní desky, z nichž jedna připomíná učitele Jaroslava Hladíka, umučeného nacisty, a druhá skutečnost, že v tomto domě byla v roce 1922 otevřena instituce, jejíž název zapiš.

Ě   K
   L

5 Sokolovna

Asi nejvýznamnější a nejkrásnější budovou ve čtvrti Ohrada je sokolovna. Plakety na budově jsou darem akademického sochaře Karla Pavlíka. Který český velíkán je ztvárněn na plaketě na straně budovy směrem k muzeu? Zapiš jeho příjmení.

A   K

6 Niva Svratky

Součástí řeky Svratky, která zde tvořila zemskou hranici Čech a Moravy, ale i jejího okolí je říční niva. Ta byla v minulosti často využívána jako louka, kde drobní hospodáři sklízeli trávu pro dobytek. Často v těchto místech bývají i mrtvá říční ramena se stojatou vodou, kde vzniká rozmanitý život. Na panelu naučné stezky najdi a zapiš název rostliny, které se lidově říká „hořký jetel“.

CH

7 Klempířství

Koncem 19. století na Svratecku postupně převládlo nové řemeslo – klempířství. V meziválečné době našlo mnoho lidí zaměstnání ve zdejších prosperujících továrnách, kde se vyrábělo především plechové nádobí a pomůcky do kuchyně. Firma Jan Berounský slavila úspěch s petrolejovými lampami, jejichž značku zapiš.

R